

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa **M. Z.**, bytom L., H., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava o **výšku invalidného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 2. februára 2011, č. k. 2Sd/107/2010 – 60, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 2. februára 2011, č. k. 2Sd/107/2010 – 60 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. z 27. októbra 2010 **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 2. februára 2011, č. k. 2Sd/107/2010 – 60 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 27. októbra 2010 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) navrhovateľovi od 12. februára 2007 priznala invalidný dôchodok v sume 7495 Sk mesačne a súčasne rozhodla, že navrhovateľovi podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniká od 12. februára 2007 nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný jeho čiastočný invalidný dôchodok, ako aj na invalidný dôchodok, na ktorý navrhovateľovi vznikol nárok od 12. februára 2007 podľa § 263a ods. 1

zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) v sume 6397 Sk mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľovi bol od 20. novembra 1992 priznaný čiastočný invalidný dôchodok a trvanie invalidity navrhovateľa bolo preskúmané 27. októbra 2004 podľa § 263 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006, keď vzhľadom na 60%-nú mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa tento dôchodok, (považovaný za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z.) vyplácal naďalej v sume určenej podľa zákona č. 100/1988 Zb. Na základe žiadosti navrhovateľa z 29. decembra 2006 o prehodnotenie invalidného dôchodku a zdravotného stavu bol dňa 12. februára 2007 posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a bol uznaný invalidným podľa § 29 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. od 12. februára 2007 (t.j. odo dňa posúdenia posudkovým lekárom) Rozhodnutia odporkyne zo 14. januára 2008, 17. januára 2008 a 11. decembra 2008 o invalidnom dôchodku navrhovateľa podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. boli zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 14. júna 2010 č. k. 4Sd 83/2008 a zdravotný stav navrhovateľa bol v zmysle uvedeného rozsudku posúdený aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z. so záverom, že je od 12. februára 2007 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75%. Krajský súd konštatoval, že navrhovateľovi nemožno priznať invaliditu od 15. októbra 2004, ako to požadoval, keďže podľa záveru posudkového lekára bol jeho pľúcny nález stabilizovaný a jeho zdravotný stav podmieňoval aj naďalej len čiastočnú invaliditu. K zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľa došlo až v roku 2007, kedy podľa reumatologického vyšetrenia u navrhovateľa išlo už o psoriatickú artritídu s postihnutím oboch bedrových kĺbov s obmedzenou pohyblivosťou, následkom čoho sa navrhovateľ stal plne invalidným. Krajský súd dospel po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne z 27. októbra 2008 k názoru, že odporkyňa správne posúdila zdravotný stav navrhovateľa, ktorý bol poberateľom čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z., účinného v čase zhoršenia jeho zdravotného stavu, a sumu invalidného dôchodku určila tak podľa zákona č. 100/1988 Zb., ako aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a takto vypočítané sumy invalidného dôchodku porovnala a v súlade s ustanovením § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. priznala

navrhovateľovi sumu invalidného dôchodku vypočítaného podľa zákona č. 461/2003 Z. z. (7495 Sk mesačne), ktorá je vyššia ako suma invalidného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 100/1988 Zb. (6397 Sk mesačne).

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Namietal, že došlo nesprávne k zmene jeho rozhodujúcej diagnózy, keďže nedošlo k zlepšeniu jeho pľúcnych chorôb, ale k ich zhoršeniu. Podľa jeho názoru je plne invalidný od roku 2004.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok, vydaného na základe žiadosti navrhovateľa z 29. decembra 2006 o prehodnotenie jeho invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný čiastočne invalidným od 20. novembra 1992 podľa § 37 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. z dôvodu pľúcneho ochorenia (bulózny emphyzém) a bol mu priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý sa od 1. januára 2004 považoval za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Invalidita navrhovateľa bola prehodnotená 27. októbra 2004 podľa § 263 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006 so záverom o 60 %-nej miere poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí – *choroby dýchacej sústavy* podľa kapitoly VIII., oddiel B položka 5 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. a podľa § 263 ods.6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006 sa mu naďalej vyplácal tento dôchodok v nezmenenej výške, teda v sume určenej podľa zákona č. 100/1988 Zb. Dňa 29. decembra 2006 požiadal navrhovateľ o prehodnotenie invalidného dôchodku s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z. Jeho zdravotný stav bol podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. posúdený dňa 12. februára 2007 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Humenné so záverom, že je od 12. februára 2007 invalidný podľa § 29

ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., pretože došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu pridružením psoriatickej artritídy s postihnutím váhonosných kĺbov. Na základe uvedeného posúdenia odporkyňa rozhodnutiami zo 14. januára 2008, 17. januára 2008 a 11. decembra 2008 rozhodla o invalidnom dôchodku navrhovateľa podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. Uvedené rozhodnutia boli zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo 14. júna 2010, sp. zn. 4Sd 83/2008. V zmysle uvedeného rozsudku bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z. so záverom, že je od 12. februára 2007 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75%. Preskúvaným rozhodnutím odporkyňa rozhodla, že priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. od 12. februára 2007 v sume 7495 Sk mesačne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniká od 12. februára 2007 nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný jeho čiastočný invalidný dôchodok (§ 263 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z.), ako aj na invalidný dôchodok, na ktorý navrhovateľovi vznikol nárok od 12. februára 2007 podľa § 263a ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 ods. zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov v sume 6397 Sk mesačne.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že preskúvanie trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 18. júla 2006 bolo u navrhovateľa vykonané 27. októbra 2004 a navrhovateľovi bol naďalej vyplácaný (čiastočný invalidný) dôchodok v sume, určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Odporkyňa preto mala rozhodnúť o trvaní nároku na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 263a ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z.

Navrhovateľ požiadal o opätovné posúdenie výšky (zvýšenie) invalidného dôchodku z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu podaním, doručeným odporkyňi 21. februára 2007 a domáha sa priznania „plného“ invalidného dôchodku, ktorý žiada priznať už od 27. októbra 2004.

Odporkyňa i krajský súd nepostrehli, že v danom prípade nejde len o prípad uvedený v § 263a ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., ale súčasne ide aj o novú žiadosť o spätné priznanie invalidného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa lekárskej správy posudkového lekára z 27. októbra 2004 bol navrhovateľ invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. so 60 %-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uniklo aj pozornosti krajského súdu, že s uvedeným posudkovým zistením sa odporkyňa nezaoberala a napriek tomu, že posudzovala nárok podľa § 263a zákona č. 461/2003 Z. z., nerozhodla o žiadosti o spätné priznanie invalidného dôchodku od 27. októbra 2004 podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z.

Na účely zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50% (§ 263a ods. 12 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. októbra 2006).

Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. pritom nevyplýva, že poistencovi, ktorý poberá čiastočný invalidný dôchodok, považovaný za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. by nemohol vzniknúť aj nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 tohto zákona.

Odporkyňa okrem posúdenia trvania nároku navrhovateľa na čiastočný invalidný dôchodok v súlade s § 263a ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. teda mala rozhodnúť aj o žiadosti o invalidný dôchodok ku dňu 27. októbra 2004 podľa § 70 v spojení s § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. z titulu zvýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 50%. Je pritom zrejmé, že už k 27. októbru 2004 miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť dosahovala 60%.

Odvolací súd z obsahu spisového materiálu vrátane dávkového a posudkového spisu odporkyne tiež zistil, že napriek tomu, že navrhovateľ okrem výšky invalidného dôchodku namietal zmenu jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ako aj dátum priznania invalidného dôchodku, nebol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia ústredia Sociálnej poisťovne.

Vzhľadom na to, že odporkyňa uvedeným spôsobom nepostupovala, jej rozhodnutie z 27. októbra 2008 odvolací súd nepovažoval za zákonné a preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne v zmysle vyššie uvedeného posúdiť nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. od 27. októbra 2004 ako aj posúdiť trvanie čiastočnej invalidity a nároku na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., vypořiadat' sa s námietkami navrhovateľa ohľadom zmeny jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia a rozhodnúť o súbahu dávok v súlade s § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. V novom rozhodnutí riadne odôvodní aj výšku priznaného invalidného dôchodku.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo úspešnému navrhovateľovi žiadne trovy nevznikli a odporkyni náhrada trov zo zákona nepatrí.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská